

# پیمانه‌ی مهارتی شماره‌ی یک

هدف کلی: توانایی کار با انواع ماشین دوخت



## فرست تجیز است و سایل هر دنیا ز:

- انواع سوزن دستی و سوزن مخصوص ماشین‌های دوخت (سوزن‌های شارپ، منجوق دوزی، بیتوبین—سرسوخته یا استرج، دوقلو، ژوردوزی، سه‌گوش)
- انواع نخ دوخت (نخ مرسریزه، نایلوونی، ابریشمی، کش قیطانی باریک، نخ کوک، ابریشم تابیده و عمامه‌ی نخ)
- انواع ماشین دوخت (همه کاره ساده و خانگی، راسته دوز صنعتی، سردوزی یا اورلوك ...)
- ملزمات ماشین‌های دوخت (بیچ گوشتی، روغن دان، بُرس تمیز کردن ...)
- انواع پایه (بنبه دوزی—دکمه دوزی، پیچ رُل، پس دوزی، پاک دوزی، چین دان، تکه دوزی ...)

پیمانه‌ی پیش نیاز: ندارد

زمان به ساعت	
نظری	عملی
۴	۲

## هدف هایی رفقاری

انتظار می‌رود فراگیرنده، پس از مطالعه‌ی این واحد درسی بتواند به اهداف ریز دست یابد:

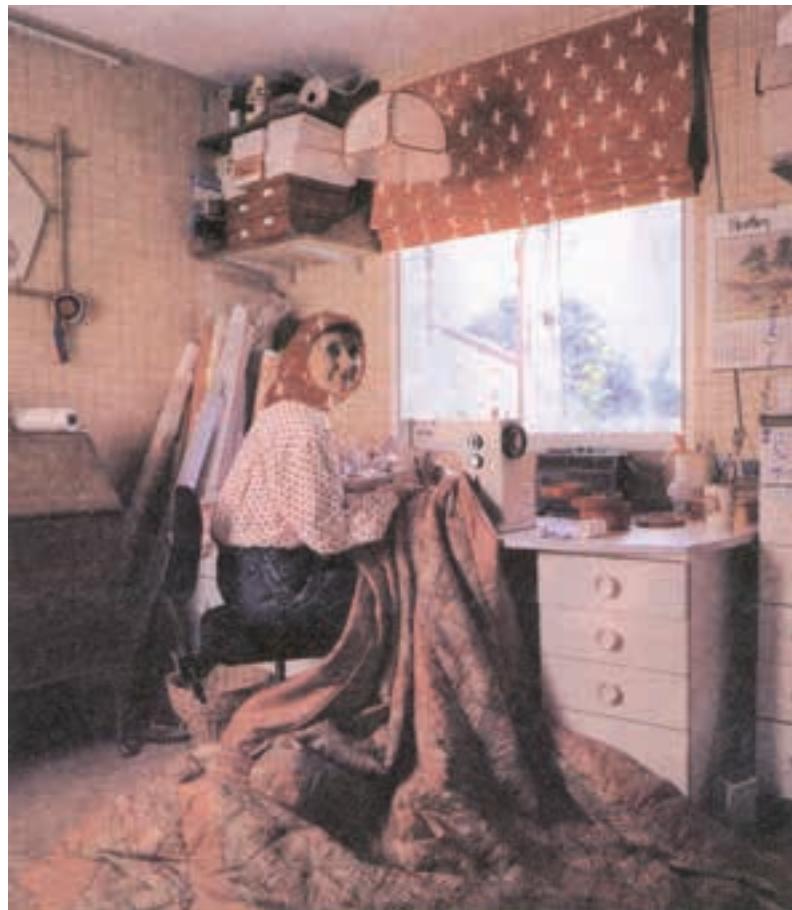
- ۱- مشخصات و روش قرارگرفتن وسایل کارگاه خیاطی را توضیح دهد.
- ۲- چیدمان یک کارگاه خیاطی را صحیح انجام دهد.
- ۳- انواع سوزن را نام ببرد.
- ۴- انواع سوزن را صحیح استفاده کند.
- ۵- انواع نخ را نام ببرد.
- ۶- انواع نخ را صحیح به کار ببرد.
- ۷- انواع ماشین دوخت را نام ببرد.
- ۸- ماشین دوخت را راه اندازی کند.
- ۹- نخ کردن ماسوره را انجام دهد.
- ۱۰- کشش نخ را تنظیم کند.
- ۱۱- مراحل نخ کردن ماشین دوخت را انجام دهد.
- ۱۲- بتواند به وسیله‌ی ماشین دوخت، عمل دوخت را انجام دهد.
- ۱۳- کاربرد پایه‌های ماشین دوخت را توضیح داده و از آن‌ها استفاده کند.
- ۱۴- پایه‌های ماشین دوخت را تعویض کند.
- ۱۵- رونگ کاری ماشین دوخت را انجام دهد.
- ۱۶- عیوب چرخ و علل آن را بداند و رفع عیوب را انجام دهد.
- ۱۷- هنگام کار با ماشین دوخت و نگهداری از آن نکات مهم ایمنی را رعایت کند.

استاندارد مهارت: نازکدوزی زنانه (درجه ۲)

پیمانه مهارتی: توانایی کار با انواع ماشین دوخت

شماره شناسایی: ۸۸ و ۷۷-۹۱/۴۱/۲/۴

شماره شناسایی: ۱-۴-۹۱/۴۱/۲/۴



تصویر ۱-

## کارگاه خیاطی

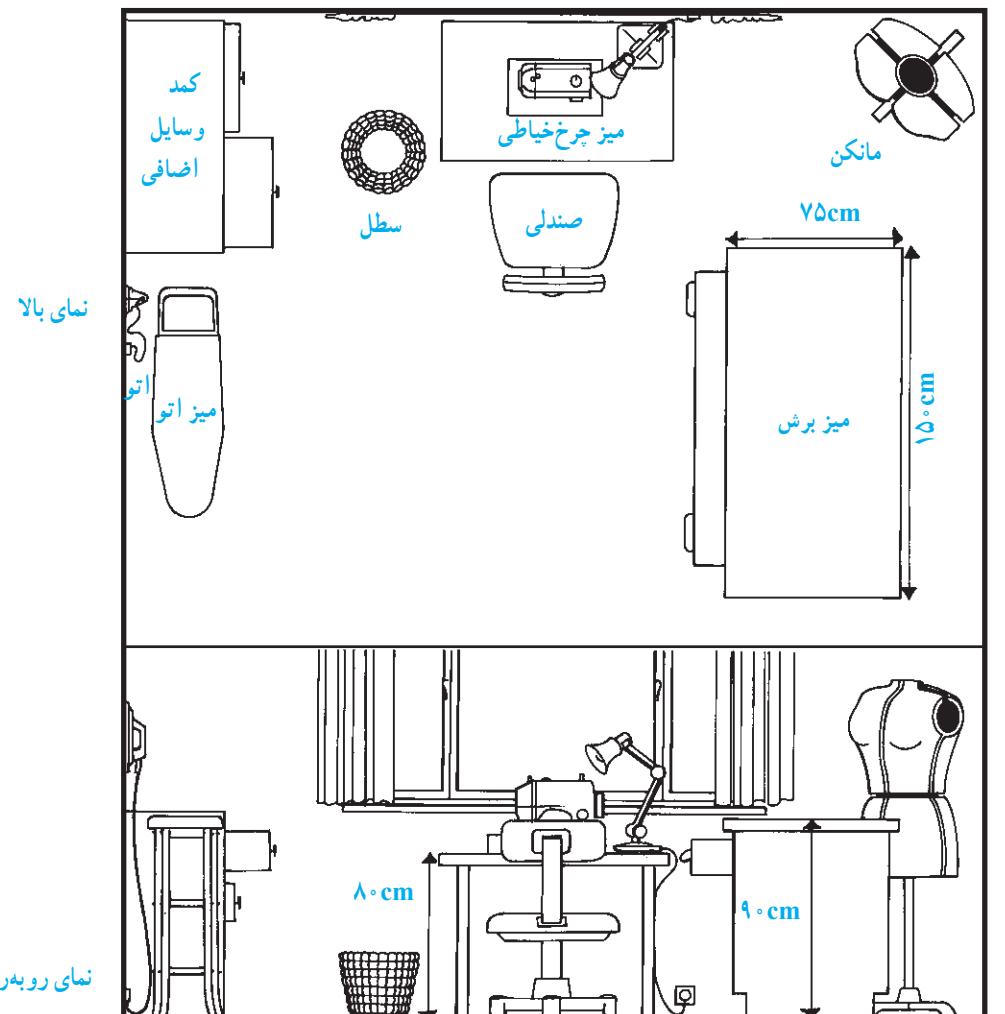


برای عرضه یک «مصنوع خوب» مسلماً به وسائل مخصوص، زمانی کافی، مهارت و در نهایت، استفاده از روش صحیح نیاز است.

زمانی که به ارزش هر یک از نکات ذکر شده پی بردید و در آن تکنیک (فن)، متخصص شدید، می‌توانید از هنر خود بهره بگیرید و از آن برای کسب درآمد بیشتر استفاده کنید؛ بنابراین خیاطی فنی است که علاوه بر داشتن جنبه‌ی هنری، از نظر اقتصادی نیز حائز اهمیت است.

**چنان‌چه نیاز به یک کارگاه کوچک خیاطی دارید باید به نکات زیر دقت کنید:**

محل کار باید در مرحله‌ی اول تمیز باشد، بهتر است کف اتاق کار با کفپوش‌های قابل شستشو مانند موzaیک پوشانده شود تا شستشوی کف و جمع‌آوری سنجاق و سوزن از روی آن آسان باشد. (سوزن و سنجاق معمولاً روی فرش و قالی عمود می‌ایستد؛ از این‌رو، ممکن است به پا فرو رود.)  
 اتاق کار باید از نور کافی برخوردار باشد. از نورهای خیره کننده بپرهیزید و حتماً از شیوه‌ی نور غیرمستقیم استفاده کنید.



تصویر ۱-۲

ماشین‌های دوخت همه کاره غالباً دارای چراغ مخصوصی هستند که صفحه‌ی کار را به خوبی روشن می‌سازند، ولی بهتر است از چراغ‌های کوچک رومیزی یا دیواری «متحرک» استفاده کنید. چنانچه میز اتو را از نوع پایه‌دار تهیه کردید، بلندی آن را با قد خود متناسب سازید. در سمت راست میز اتو، میز کوچک فلزی‌ای قرار دارد که برای گذاشتن اتوست. چنان‌چه این میز کوچک فلزی به میز اتو وصل نبود، می‌توانید از یک کاشی سیمانی تمیز استفاده کنید.

سعی کنید از صندلی‌های نسبتاً بلند متحرک استفاده کنید تا کاملاً مسلط به کار باشید. روی صندلی، به طور مستقیم بنشینید و برای برش پارچه از میزی استفاده کنید که از جنس چوب باشد، روکش‌های لغزند و شیشه‌ای نداشته باشد و محکم و ثابت باشد. برای این کار، از میزهای کشودار نیز می‌توانید استفاده کنید.

برای رولت کردن و علامت‌گذاری روی الگوها جهت جلوگیری از خراشیدن سطح صیقلی آن، از یک ورقه‌ی ضخیم مقوا

استفاده کنید (تصویر ۱-۲).

استاندارد مهارت: نازکدوزی زنانه (درجه ۲)

پیمانه مهارتی: توانایی کار با انواع ماشین دوخت

شماره شناسایی: ۸۸۷\_۹۱/۴۱/۲/۴

شماره شناسایی: ۸۸۷\_۹۱/۴۱/۲/۴



تصویر ۳-۱



سوزن خیاطی انواع مختلف دارد که هر یک برای پارچه‌ای مخصوص، به کار می‌رود. در واقع، هر سوزن برای دوخت خاصی ساخته شده و دارای شماره‌ی مخصوصی است (تصویر ۳-۱).

به طور کلی سوزن نباید قابل انعطاف باشد. انواع سوزن‌های دستی و به خصوص ماشین دوخت عبارتند از:



تصویر ۱-۴

## الف- سوزن دستی

◀ **سوزن شارپ\*** (*Sharp*): این نوع سوزن دارای نوک بسیار تیز است. برای قرقه‌ی ابریشمی، سوزن شماره‌ی ۷ شارپ، برای پارچه‌های لطیف مانند حریر شماره‌ی ۹ یا ۱۱ و برای پارچه‌های ضخیم، سوزن‌های شماره‌ی ۳، ۱ و ۶ توصیه می‌شود. به طور کلی انواع سوزن‌های شارپ دارای طولی متوسط است (تصویر ۱-۴).



تصویر ۱-۵

◀ **سوزن منجوق دوزی:** این سوزن دارای طول زیاد بوده و خیلی ظریف است. برای پارچه‌های خیلی لطیف و ظریف می‌توان از این سوزن استفاده کرد (شکل ۱-۵).



تصویر ۱-۶

◀ **سوزن بیتوبین** (*Between*): این سوزن دارای طول متوسط است و برای دوخت پارچه‌هایی با ضخامت زیاد و ضخامت متوسط به کار می‌رود. برای پارچه‌های نسبتاً ضخیم از سوزن شماره‌ی ۸ و برای پارچه‌های کلفت‌تر از شماره‌های ۴، ۱ و ۶ استفاده می‌شود (تصویر ۱-۶).



## ب- سوزن های مخصوص ماشین دوخت



تصویر ۱-۷



تصویر ۱-۸



تصویر ۱-۹

◀ سوزن سرسوخته یا سرسیاه (استرج): این سوزن مخصوص پارچه هایی است که از طول یا عرض کش می آیند؛ مانند پارچه کشیاف که در ایران به نام استرج معروف است. هم چنین از این سوزن برای پارچه هایی که در زیر دست حالت نرم و لطیف دارند (مانند کرپ، حریر و ...) استفاده می شود. سر این سوزن به رنگ تیره است؛ به همین علت به نام سوزن «سرسوخته یا سرسیاه» معروف است (تصاویر ۱-۷ و ۱-۸).

◀ سوزن دوقلو: با سوزن دوقلو می توان دو ردیف دوخت را به طور همزمان انجام داد. معمولاً قسمت پشت پارچه به صورت زیگزاگ است. قبل از دوخت، توبی ماشین دوخت را بچرخانید و مطمئن شوید که سوزن با صفحه برخورد نمی کند. در این صورت، از شکسته شدن سوزن جلوگیری می شود (تصویر ۱-۹).

◀ سوزن ژوردوزی: نوک این سوزن انحنای گرد دارد و مخصوص پارچه های لطیف کتانی و ارگانزا است. از این سوزن برای زیگزاگ و طرح دوزی نیز استفاده می شود (جدول ۱-۱).

◀ سوزن سه گوش: مخصوص پارچه های چرم و جیر است و به علت شکل نوک آن، اصطلاحاً به «نوک تیغه ای» معروف است. این سوزن به راحتی در پارچه های ضخیم فرو می رود (جدول ۱-۱).

**جدول ۱-۱ اندازه نوک سوزن**

استفاده از یک سوزن مناسب ضمانت کننده دوخت ایده آل می‌باشد

پارچه‌های ضخیم اندازه سوزن ۱۰۰/۱۱۰/۱۲۰	پارچه‌های متوسط اندازه سوزن ۸۰/۹۰	پارچه‌های نازک یا ظرفی اندازه سوزن ۶۰/۷۰/۷۵	
مناسب برای:	نوک و چشم سوزن	برش عمودی	سیستم و شماره*
برای دوخت الیاف ریز بافت مصنوعی، ملحفه، اورگاکترا، پارچه شیفون، پشمی، محمل، باتیست، دوخت تزیینی و برودری دوزی		نوک سوزن نازک یا ظرفی	۱۳۰/۷۰۵ H ۶۰/۱۲۰
پارچه‌های بافت ریز، لاستکس، ژرسه، کویانا، سیمپلکس		نوک سوزن متوسط (سوزن سوخته)	۱۳۰/۷۰۵ H-SUK ۷۰/۱۱۰
سوزن مخصوص پارچه‌های کشدار و کشاف		نوک سوزن متوسط	۱۳۰/۷۰۵ H-PS ۷۵/۹۰
پارچه‌های بافت درشت، لیکرا، سیمپلکس و لاستکس		نوک سوزن ضخیم	۱۳۰/۷۰۵ H-SKF ۷۰/۱۱۰
پارچه با خطوط ارب، پارچه لباس کار، ملحفه سنگین، جین، کریاس سبک		نوک سوزن گرد تیز	۱۲۰/۷۰۵ H-J ۹۰/۱۱۰
چرم و جیر		نوک سوزن سه گوش	۱۳۰/۷۰۵ H-LR ۱۳۰/۷۰۵ H-LL ۷۰/۱۲۰
چرم مصنوعی، پارچه پلاستیکی، پارچه‌های نفتی و پارچه‌های شمعی پلاستیکی		نوک سوزن باریک سه گوش با شبیار در سمت چپ	۱۳۰/۷۰۵ H-PCL ۸۰/۱۱۰
برای دوخت الیاف ریز بافت مصنوعی، ملحفه، اورگاکترا، پارچه شیفون، پشمی، محمل، باتیست، دوخت تزیینی و برودری دوزی		نوک سوزن ظرفی با چشم درشت مخصوص اشخاصی است که قوه بینای آنها کم و هنگام نخ کردن سوزن دچار زحمت می‌شوند.	۱۳۰/۷۰۵ H-N ۷۰/۱۱۰
ژوردوزی روی پارچه سنگین، اورگانزا و پارچه‌های لطیف کتان شیشه‌ای (برای زیگزاگ و طرح دوزی نیز استفاده می‌شود).		سوزن ژوردوزی	۱۳۰/۷۰۵ H-WING ۱۰۰

\*براساس سیستم هسکوارنای آلمان است.

## نخ دوخت

الیاف نخ مانند پارچه، در جنس، ضخامت و رنگ تنوع فراوانی دارد. موقع انتخاب و خرید نخ رنگ آن را قدری پر رنگ تر از رنگ پارچه انتخاب کنید؛ زیرا رنگ نخ پس از بازشدن کم رنگ تراز آنچه که روی قرقره پیچیده شده است به نظر خواهد آمد. نخ باید با جنسیت و ضخامت پارچه هماهنگ باشد. برای انتخاب نوع نخ با پارچه به جدول ۱-۲ مراجعه کنید. انواع مختلف الیاف دوختنی عبارتند از: قرقره‌ی نخی مرسنر، قرقره‌ی ابریشمی، قرقره‌ی نایلونی، قرقره‌ی پلی‌استری، کش قیطانی، عمامه‌ی نخی، ابریشم تاییده و نخ کوک.



تصویر ۱-۱

### قرقره‌ی نخی مرسنر

◀ این نوع قرقره دارای الیافی تاب دار است و بیشترین مصرف را در دوخت دارد (تصویر ۱-۱).

### قرقره‌ی نایلونی

◀ از قرقره‌ی نایلونی برای دوخت پارچه‌هایی که الیاف آن مصنوعی است مانند پوشاسک «بشور و بپوش» استفاده می‌شود؛ زیرا این نوع پارچه نیاز به اتو ندارد و الیاف نایلونی نیز جهت صاف کردن احتیاجی به اتو نخواهد داشت. هرگز الیاف پشمی و نخی را با الیاف نایلونی ندوزید؛ زیرا آنان به اتوی داغ احتیاج دارند و الیاف نایلونی در اثر تماس با اتوی داغ ذوب می‌شوند.



### قرقره‌ی ابریشمی

◀ برای دوختن انواع پارچه ابریشمی از این قرقره استفاده می‌شود؛ زیرا به خوبی روی پارچه می‌خوابد، گره نمی‌افتد و به علت ظرافت زیاد، اثر آن روی پارچه باقی نمی‌ماند. از این رو، می‌توان روی پلی‌های پارچه‌های لطیف را توسط این قرقره کوک زد، اتو کرد و سپس کوک را شکافت بدون آن که اثر آن روی پارچه باقی بماند (تصویر ۱-۱۱).



تصویر ۱-۱۱



تصویر ۱-۱۲

## کش قیطانی باریک

◀ کش قیطانی که در ضخامت بسیار نازک و گاه معادل با ضخامت الیاف قرقه‌ی نخی بافتی می‌شود، برای چین‌کش کردن پارچه به کار می‌رود. دارای خاصیت ارتقای زیاد است. پس از دوخت، الیاف کش قیطانی در سمت زیر پارچه دوخته می‌شود (تصویر ۱-۱۲).



تصویر ۱-۱۳

## نخ کوک

◀ نخی که برای کوک زدن به کار می‌رود باید آهار نداشته باشد. در موقع خرید توجه کنید که نخ دارای گره نبوده و ضخامت آن کم یا زیاد نباشد (تصویر ۱-۱۳).



تصویر ۱-۱۴

## ابریشم تاییده

◀ از ابریشم تاییده برای دوخت جادکمه استفاده می‌کند. رنگ آن ثابت بوده و گاه به صورت کلاف‌های کوچک شش لام در بازار موجود است (تصویر ۱-۱۴).



تصویر ۱-۱۵

## عمامه نخی

◀ از عمامه‌ی نخی جهت شلال‌دوزی روی درزها استفاده می‌کنند. کافی است سوزن ماشین دوخت را در اندازه‌ی درشت تهیه کنید و سپس نخ عمامه را روی ماشین دوخت بیندازید و نخ قرقه‌ی همنگ آن را به ماسوره بپیچید. سپس میزان دوخت بخیه‌ی ماشین دوخت را درشت کنید (تصویر ۱-۱۵).



**توجه کنید:**

□ هنگام خرید و استفاده از نخ به موارد زیر دقت کنید:

- ۱- چنان‌چه از نخ‌هایی با الیاف فانتزی - که به گروه نخ‌های گلابتون دوزی اطلاق می‌شود - استفاده می‌کنید، هنگام دوخت باید کشش نخ در قسمت زیر، شل باشد.
- ۲- نمره‌ی نخ رویی و زیری هر دو باید از یک نمره و یک رنگ باشد، مگر در موارد استثنایی که در این صورت، رنگ و نمره آن‌ها طبق دلخواه تعییر می‌یابد.
- ۳- در دوخت انواع پارچه از نخ‌های معمولی از نوع پنبه‌ای\* برآق با علامت (Cotton) استفاده شود.
- ۴- از نخ نامرئی، تا حد امکان، استفاده نکنید؛ زیرا باعث کوتاه شدن عمر چرخ می‌شود.

**جدول ۱-۲- نخ و پارچه**

اندازه سوزن	نوع نخ	نام پارچه	ضخامت پارچه
۱۱ یا ۹	ابریشم نازک نخ پنبه‌ای نازک نخ نازک پنبه‌ای با روکش پلی‌استر	کرب دوشین، وال، اُرگانزا، ژورژت و تریکو	پارچه‌های نازک و ظرف
۱۱ یا ۱۴	ابریشم ۵° پنبه‌ای ۵۰ تا ۸۰ سینتیک ۵۰ تا ۶۰ پنبه‌ای با روکش پلی‌استر	کتان، نخ، پارچه نخی، کبریتی، فاستونی، تریکو دولا و چلوار	پارچه‌های متوسط
۱۴ یا ۱۶	ابریشم ۵° پنبه‌ای ۴۰ تا ۵۰ سینتیک ۴۰ تا ۵۰ پنبه‌ای با روکش پلی‌استر	پشمی، گاباردین، پارچه روکش‌دار و رومبلی	پارچه‌های ضخیم

\* الیاف پنبه‌ای در ایران به «نخی» موسوم است.



تصویر ۱-۱۶

## شاخت انواع ماشین دوخت



کارکردن با ماشین‌های دوخت به علت وجود انواع و نمونه‌های مختلف، نیاز به دقیق و مطالعه‌ی زیاد دارد. ماشین‌های دوخت تنوع زیادی دارند، ولی به طور کلی می‌توان آن‌ها را به دو دسته‌ی ماشین‌های دوخت خانگی و صنعتی، تقسیم کرد.

### الف- ماشین‌های دوخت خانگی



ماشین‌های دوخت دستی؛ ماشین‌های دوخت دستی قدیمی‌ترین نمونه‌ی مدل ماشین دوخت است. دوختن با ماشین دوخت دستی سرعت عمل را کم‌تر\* و نحوه‌ی اجرای دوخت را مشکل‌تر می‌کند؛ زیرا دست راست دسته‌ی ماشین دوخت را می‌گرداند و تنها با دست چپ می‌توان کار کرد (تصویر ۱-۱۶).



تصویر ۱-۱۷

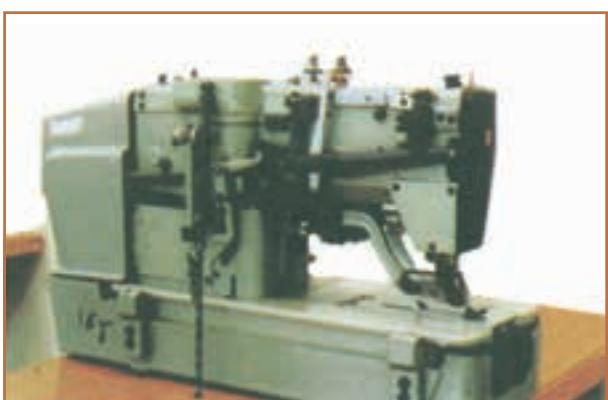
◀ **ماشین‌های دوخت همه کاره خانگی:** این نوع ماشین‌های دوخت توانایی انجام چندین کار را دارند. با این ماشین‌های دوخت می‌توان کارهایی چون گلدوزی، پاکدوزی، جادکمه، دوخت‌های تزئینی و ... را انجام داد (تصویر ۱-۱۷).



تصویر ۱-۱۸

### پ- ماشین‌های دوخت صنعتی

◀ **چرخ راسته دوزر (صنعتی):** این نوع ماشین‌های دوخت راسته دوزند (معمولًاً یک نوع کار را انجام می‌دهند) و دارای سرعت بسیار بالایی (گاه تا ۵۰۰۰ بخیه در یک دقیقه) هستند. این نوع ماشین دوخت معمولاً دوخت را سر قائمی می‌زند، نخ «رو و زیر» را قیچی می‌کند و سوزن را در حالت بال به ایست و می‌دارد. لگن زیر این نوع ماشین‌های دوخت باید همیشه پر از روغن ماشین‌های دوخت باشد. نوع کامپیوتری آن حتی تعداد بخیه‌ها و درجات را نیز تنظیم می‌کند (تصویر ۱-۱۸).



تصویر ۱-۱۹

◀ **ماشین دوخت مادگی دوز:** این ماشین مخصوص دوختن جادکمه برای کت، شلوار، پالتو و انواع لباس است. این ماشین دوخت کلیه‌ی عملیات دوخت و برش جادکمه را به طور اتوماتیک انجام می‌دهد. با تعویض ابزار مخصوص ماشین دوخت می‌توانید هر نوع جادکمه را با آن بدوزید (تصویر ۱-۱۹).



تصویر ۱-۲۰

◀ ماشین دوخت سردوزی یا پاکدوزی (اورلوک): این ماشین‌های دوخت را در فارسی اصطلاحاً زیگزاگ دوز و به لاتین اورلوک می‌نامند. این ماشین مخصوص پاکدوزی‌های لبه‌ی کار است. این ماشین دوخت امروزه در انواع مختلف در بازار موجود است. یک نوع آن مخصوص تولید انبوه و به نام اورلوک‌های صنعتی معروف است. اورلوک‌های تریکودوزی و اورلوک خانگی نیز کاربرد زیادی دارد. این نوع ماشین‌های دوخت همراه پاکدوزی، لبه‌ی اضافه‌ی پارچه را نیز می‌چینند. معمولاً با تعداد ۳ نخ به بالا کار می‌کنند. بعضی از آن‌ها همراه پاکدوزی، دوخت ساده (بخیه‌دوختی) را نیز انجام می‌دهند (تصویر ۱-۲۰).



تیغ تیز اورلوک لبه‌ی اضافی پارچه را می‌چیند



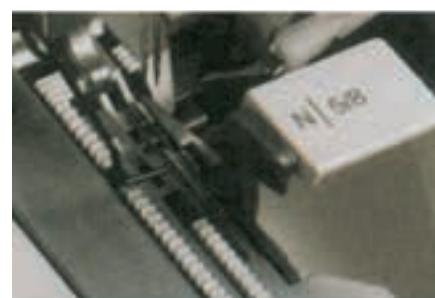
ماشین دوخت سردوزی صنعتی



### توجه کنند:

▪ هنگام کارکردن با اورلوک برای بریدن نخ باید از قیچی استفاده کنید و هیچ‌گاه نخ را نکشید؛ زیرا نخ داخل ماشین دوخت پاره می‌شود و نخ کردن مجدد ماشین دوخت وقت‌گیر است.

در موقع کارکردن مراقب باشید قسمت‌های اصلی لباس (به جز اضافه درزها) زیر تیغ ماشین دوخت نرود.



اورلوک ۲ سوزن دارد

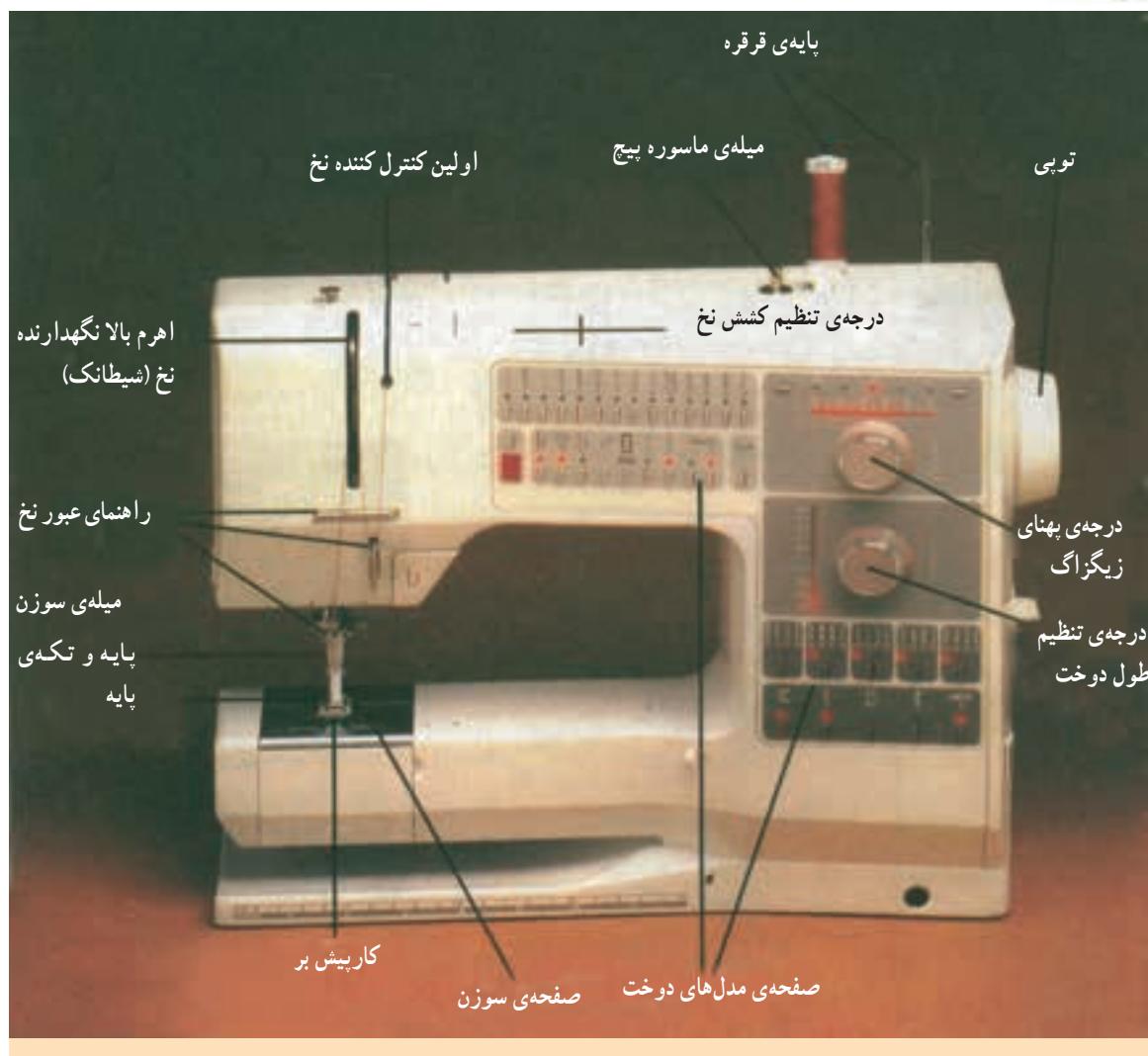


جا انداختن سوزن نیاز به وسایل مخصوصی دارد

## راه اندازی ماشین دوخت



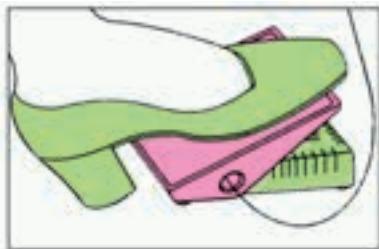
پایه‌ی قرقه



تصویر ۱-۲۱

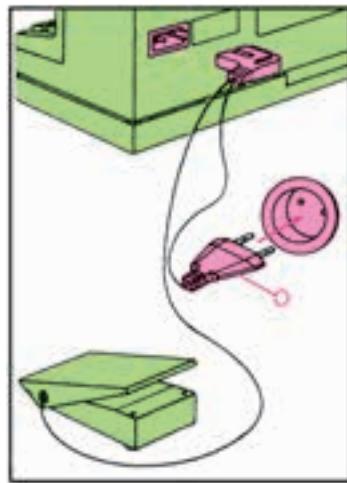


تصویر ۱-۲۲ - انواع ماسوره ماشین دوخت خانگی ساده، همه کاره و صنعتی

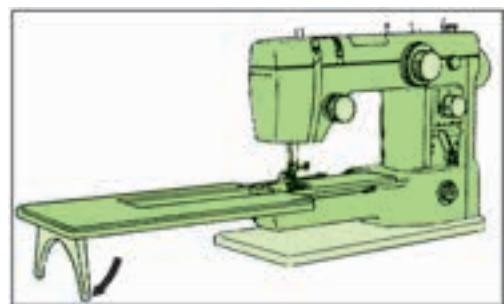
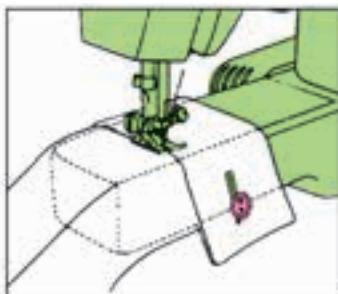


بعضی از ماشین‌های دوخت کلید اصلی روشن شدن ماشین دوخت دارند؛ در این صورت ابتدا

کلید اصلی را فشار دهید. سرعت ماشین دوخت بستگی به میزان فشار روی پدال دارد. هر چه بیشتر پدال را به طرف پایین فشار دهید، سرعت ماشین دوخت بیشتر می‌شود (تصویر ۱-۲۴).

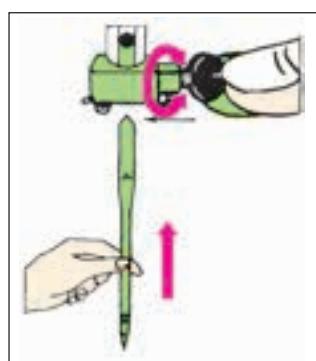
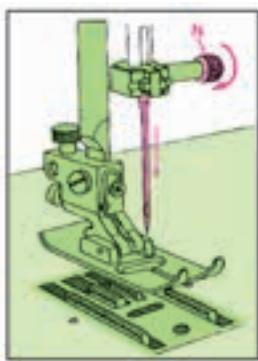


پدال پایی را روی زمین قرار دهید، دوشاخه N را در سمت پشت ماشین دوخت متصل کنید و دوشاخه O را در داخل پریز برق قرار دهید (تصویر ۱-۲۳).

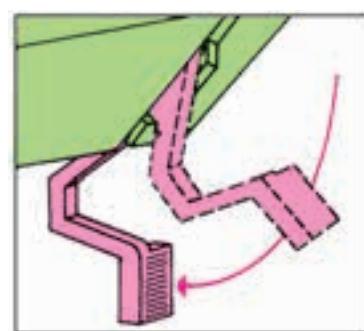


بازوی آزاد (میز اضافی) شما را قادر می‌سازد تا اجزای لوله‌ای مانند لباس را به سهولت بدوزید؛ مانند آستین یا پای شلوار (تصویر ۱-۲۶).

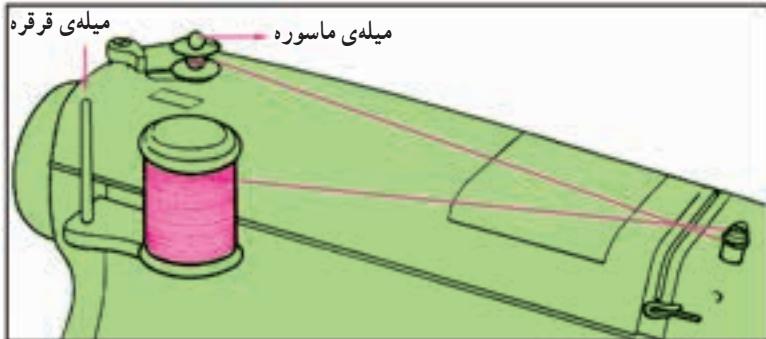
بعضی از ماشین‌های دوخت دارای بازوی آزاد (میز اضافی) هستند. میز اضافی را به طرف ماشین دوخت فشار دهید تا زمانی که خارها جای یافتد (تصویر ۱-۲۵).



با گرداندن ماشین دوخت بالا سوزن را به بالاترین نقطه ممکن ببرید، پیچ سوزن را شل کنید و سوزن را خارج کنید. هنگام نصب سوزن جدید، قسمت نیم دایره‌ای انتهای آن را به طرف خود قرار دهید، سپس سوزن را تا جایی که می‌توانید به بالا فشار دهید (تصویر ۱-۲۸ الف و ب).



با قراردادن اهرم پایه‌ی بالابر، در تحتانی‌ترین نقطه، ماشین دوخت را آماده دوخت کنید (تصویر ۱-۲۷).



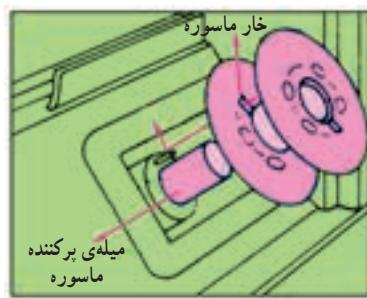
▲ خار ماسوره باید داخل میله‌ی پرکننده ماسوره قرار گیرد (تصویر ۱-۳۲).



▲ در بعضی از ماشین‌های دوخت برای پرکردن ماسوره باید تویی ماشین دوخت را خلاص (شل) کنید تا پایه ماشین دوخت حرکت نکند (تصویر ۱-۳۱).

## نخ کردن ماسوره

▲ نخ را از قسمت خارج قرقه به میله‌ی ماسوره وصل کنید (تصویر ۱-۲۹).



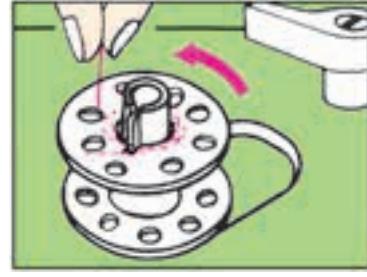
▲ ماسوره را روی میله‌ی پرکننده ماسوره قرار دهید (تصویر ۱-۳۰).



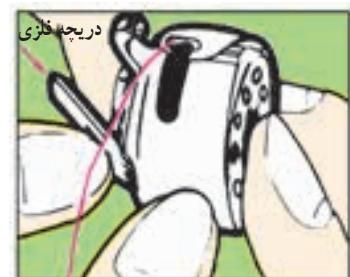
▲ ماسوره را داخل جلد قرار دهید. دقت کنید بازشدن نخ در جهت فلش باشد (تصویر ۱-۳۵).



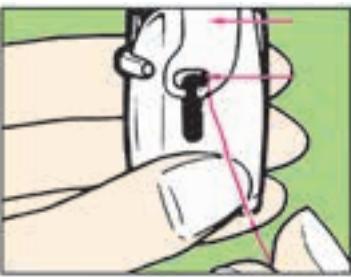
▲ میله‌ی پرکننده ماسوره را به طرف بازوی فشار دهنده، فشار دهید (تصویر ۱-۳۴).



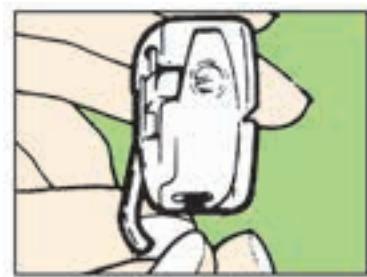
▲ نخ را از یکی از سوراخ‌های ماسوره رد کنید (تصویر ۱-۳۳).



▲ تا زمانی که دریچه‌ی فلزی باز است، ماسوره خارج نمی‌شود (تصویر ۱-۳۸).



▲ نخ را از زیر فنر عبور دهید و از سوراخ بیرون بکشید (تصویر ۱-۳۷).

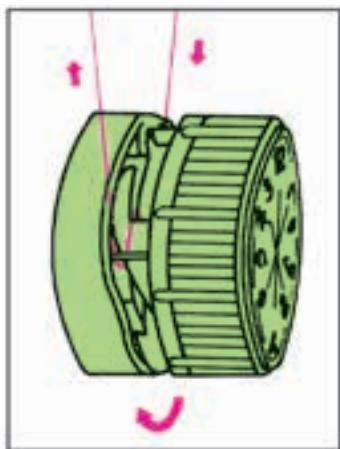


▲ نخ را از داخل شکاف عبور دهید (تصویر ۱-۳۶).

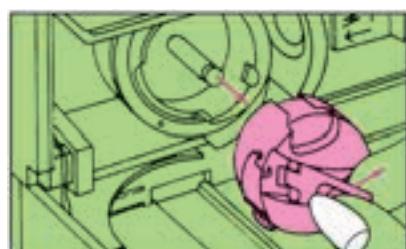
## تنظیم کشش نخ



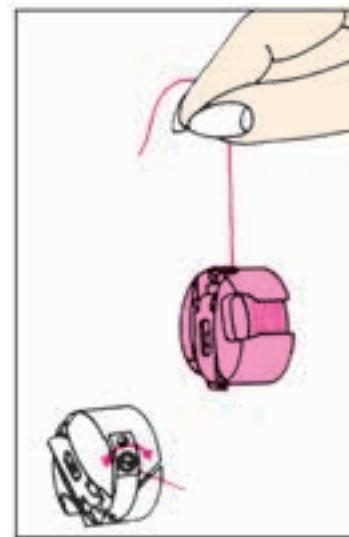
کشش نخ را تنظیم نمایید. کشش دلخواه نخ به نوع پارچه و تعداد لایه های پارچه ای که می دوزید بستگی دارد. قبل از آن که لباسی را بدوزید، بهتر است کیفیت دوخت را روی یک تکه پارچه امتحان کنید.



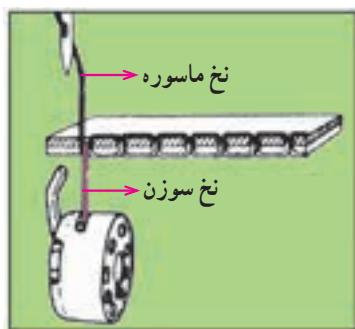
درجه‌ی تنظیم کشش نخ را می‌توانید با چرخاندن آن کم یا زیاد کنید. معمولاً کشش نخ توسط درجه‌ی کشش نخ تنظیم می‌شود (تصویر ۱-۴۱).



درجه‌ی فرنی ماکو را باز کنید و ماکو را داخل برآمدگی قرار دهید (تصویر ۱-۴۰).

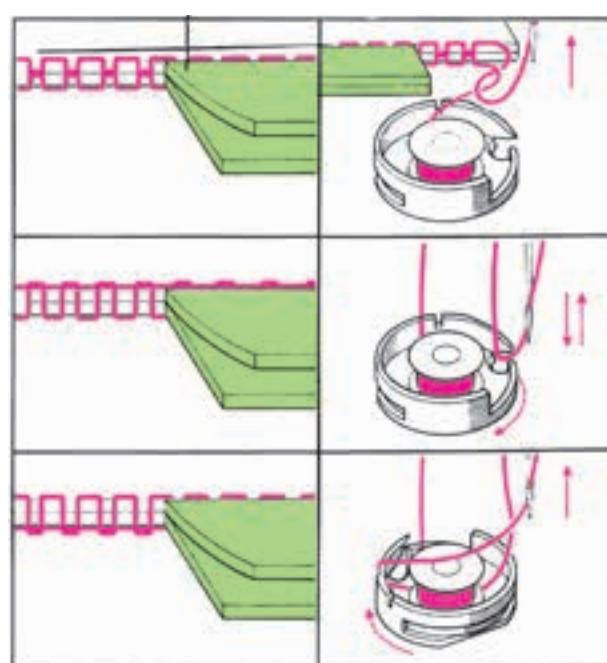


با حرکت سریع و کوتاه دست، ماسوره باید به آرامی به سمت پایین رانده شود. در این حالت باید کشش نخ زیاد یا کم باشد (تصویر ۱-۳۹).



نحوه‌ی کشش صحیح برای دوخت مستقیم به این شکل می‌باشد (تصویر ۱-۴۲).

درجه‌ی کشش نخ سوزن خیلی محکم است؛ در این حالت نخ ماسوره روی سطح بالای پارچه دیده می‌شود درجه‌ی تنظیم کشش نخ را کم کنید (تصویر ۱-۴۳).



درجه‌ی کشش نخ سوزن خیلی شل است؛ در این حالت نخ سوزن از زیر پارچه دیده می‌شود. درجه‌ی تنظیم کشش نخ را زیاد کنید (تصویر ۱-۴۴).

## چگونه کشش نخ ماسوره را تنظیم کنید؟



زمانی از تنظیم کشش نخ ماسوره استفاده می‌کنیم که توانیم کشش مورد نظر را به وسیله‌ی درجه تنظیم کشش نخ، تنظیم نماییم.

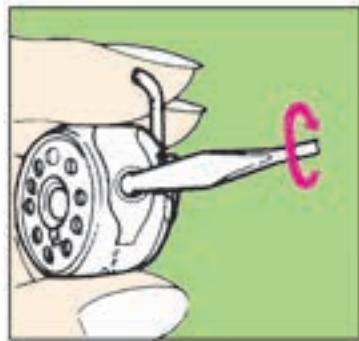
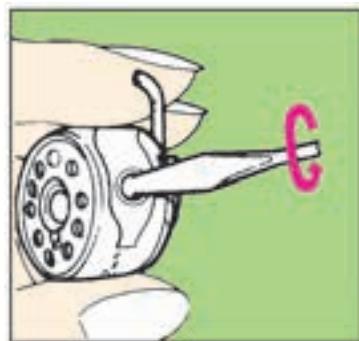
ماسوره صحیح  
پُر شده است



ماسوره صحیح  
پُر نشده است



تصویر ۱-۴۷

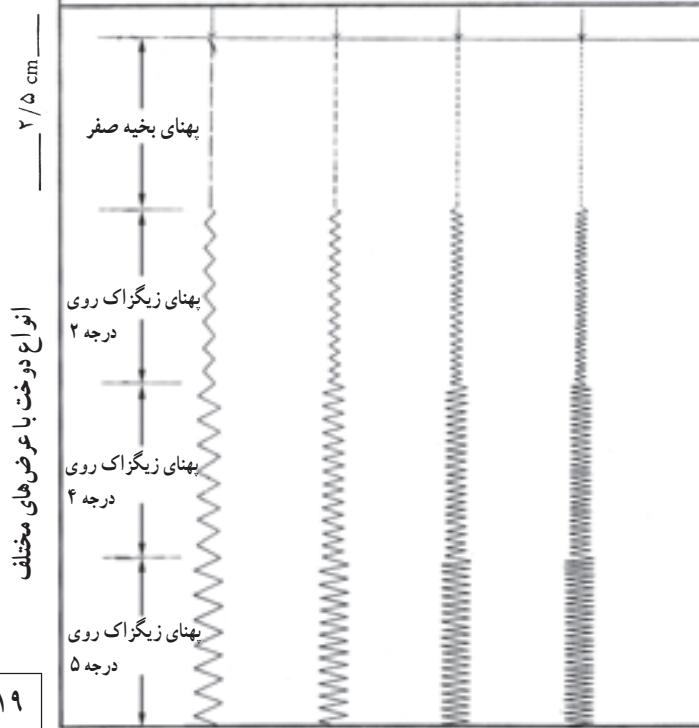


برای زیاد کردن کشش نخ ماسوره، پیچ را در جهت حرکت عقربه‌ی ساعت و به اندازه‌ی یک دهم دور بچرخانید (تصویر ۱-۴۶).

برای کم کردن کشش نخ ماسوره، پیچ را در جهت عکس حرکت عقربه‌ی ساعت و به اندازه‌ی یک دهم دور بچرخانید (تصویر ۱-۴۵).

انواع دوخت با طول‌های مختلف

طول بخیه ۱۲ عدد	طول بخیه ۱۰ عدد	طول بخیه ۸ عدد	طول بخیه ۴ عدد
-----------------	-----------------	----------------	----------------



### \* ارتباط درجه‌ی تنظیم دوخت و درجه‌ی پهنای زیگزاگ

**زیگزاگ:** ماشین‌های دوخت همه کاره دارای درجه‌ی تنظیم دوخت و زیگزاگ هستند. درجه‌ی تنظیم دوخت، طول بخیه یا زیگزاگ و درجه‌ی زیگزاگ، پهنای زیگزاگ را مشخص می‌نماید.

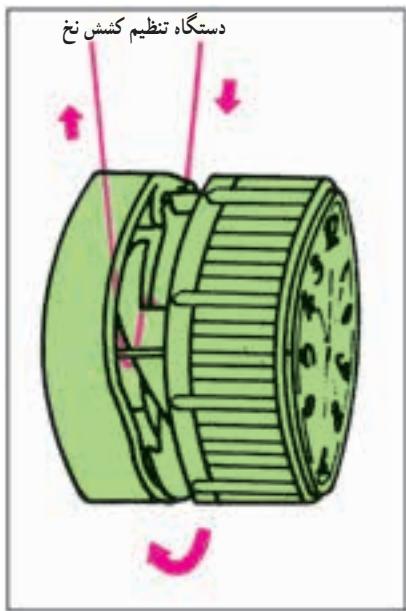
شکل روبرو طول بخیه را در  $2/5$  سانتی‌متر نشان می‌دهد؛ برای مثال: در صورتی که درجه‌ی تنظیم دوخت روی درجه‌ی بیشتر باشد، تعداد بخیه‌ها در  $2/5$  سانتی‌متر  $6$  عدد بوده و اگر روی درجه‌ی کمتر باشد تعداد بخیه‌ها در  $2/5$  سانتی‌متر  $12$  عدد است (تصویر ۱-۴۷).

\*  $2/5$  سانتی‌متر برابر با یک اینچ است.

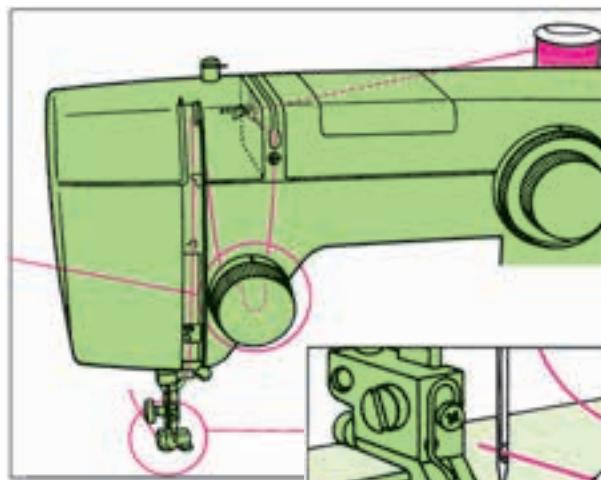
## نخ کردن ماشین دوخت



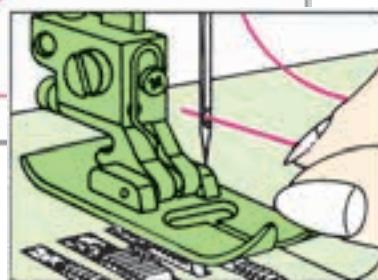
مسیر نخ کشی تمام ماشین های دوخت تقریباً شبیه به یکدیگر است. سوزن را در بالاترین نقطه خود قرار دهید.



تصویر ۱-۴۹

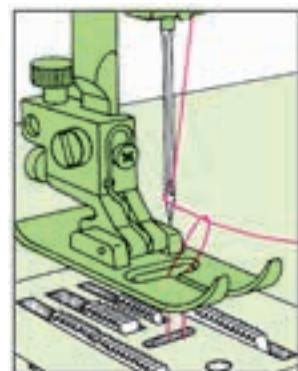


تصویر ۱-۴۸

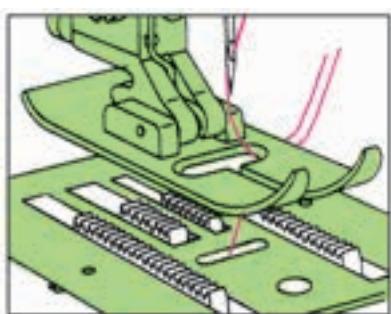


تصویر ۱-۵۰

- مطابق شکل ماشین دوخت را نخ کنید (تصویر ۱-۴۸).
- نخ را در جهت عقربه ها از قسمت کشش نخ عبور دهید (تصویر ۱-۴۹).
- نخ را از سوراخ سوزن عبور دهید (تصویر ۱-۵۰).
- نخ سوزن را با دست چپ نگهدارید. تویی ماشین دوخت را به طرف خود بچرخانید تا نخ ماسوره بیرون بیاید (تصویر ۱-۵۱).
- تویی را به طرف خود بچرخانید و دو نخ زیر و رو را کمی بکشید تا رها شود (تصویر ۱-۵۲).
- هر دو سر نخ را پشت پایه قرار دهید (تصویر ۱-۵۳).

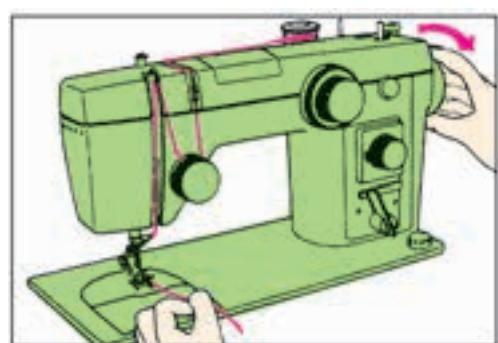


تصویر ۱-۵۱



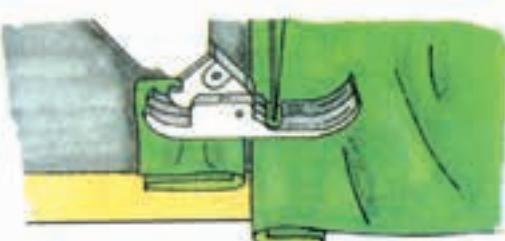
تصویر ۱-۵۲

تصویر ۱-۵۳

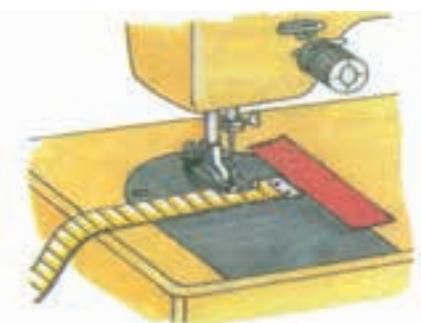




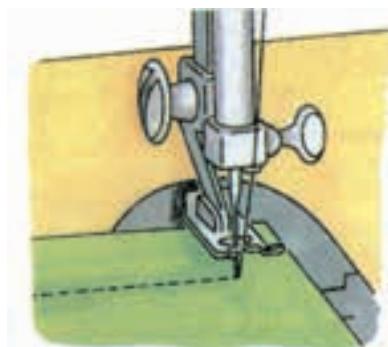
تصویر ۱-۵۴



تصویر ۱-۵۵



تصویر ۱-۵۶



تصویر ۱-۵۷ ب

اهم پایه‌ی بالابر را به سمت بالا بکشید و پایه را بلند کنید. سپس پارچه را دور سوزن بچرخانید تا در جهت دلخواه قرار گیرد. پایه را پایین بیاورید و به دوختن ادامه دهید (تصویر ۱-۵۷ ب).

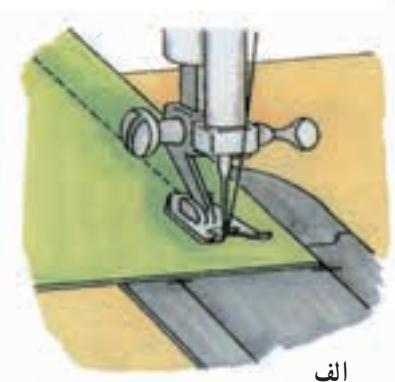
## شروع به دوخت

ابتدا مطمئن شوید که هر دو نخ از زیر پایه به سمت عقب کشیده شده است. در حالی که سر هر دو نخ را با انگشتان دست چپ گرفته‌اید، تویی را به طرف خود بچرخانید تا سوزن در نقطه‌ای که می‌خواهید دوخت را شروع کنید، وارد پارچه شود. هنگام شروع دوخت، ابتدا لبه‌ی پارچه را به اندازه‌ی (۶ میلی‌متر) عقب‌تر از سوزن قرار دهید و سپس پایه‌ی بالابر را پایین بیاورید (تصویر ۱-۵۴).

هنگام دوخت لبه‌ای (تا) شده (به خاطر آن که در زیر پایه ثابت بماند) یک تکه پارچه (تا) شده را قبل از دوخت قسمت اصلی مطابق شکل، زیر پایه قرار دهید، سوزن دوخت را در پایه فرو کنید و به دوختن ادامه دهید (تصویر ۱-۵۵).

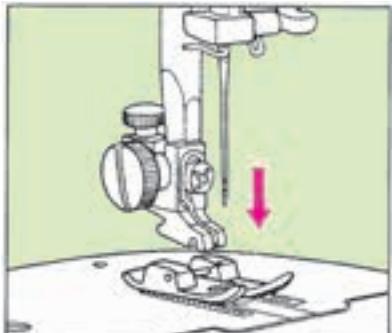
برای تنظیم فاصله‌ی لبه‌ی پارچه تا بخیه (به اندازه‌ی مورد نیاز) از نوک سوزن تا آن فاصله را با متر علامت بگذارید و یک تکه چسب کاغذی روی صفحه ماشین دوخت بچسبانید. (استفاده از این روش در صورتی است که میله‌ی مخصوص پنبه‌دوزی در دسترس نباشد). (تصویر ۱-۵۶).

## تغییر جهت دوخت



الف

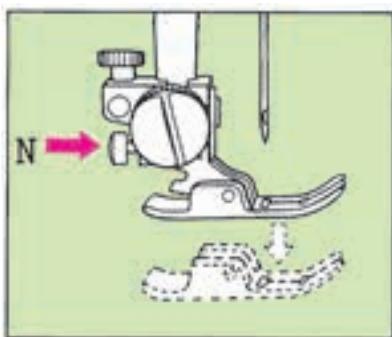
هنگام دوخت نقاط زاویه‌دار (گوش‌ها) ماشین دوخت را متوقف کنید و تویی را به سمت خود بچرخانید تا سوزن وارد پارچه شود (تصویر ۱-۵۷ الف).



تصویر ۱-۵۸

## تعیض پایه

سوزن را به بالاترین نقطه‌ی ممکن ببرید. میله‌ی پایه را به طرف بالا فشار دهید تا پایه بالا رود (تصویر ۱-۵۸).



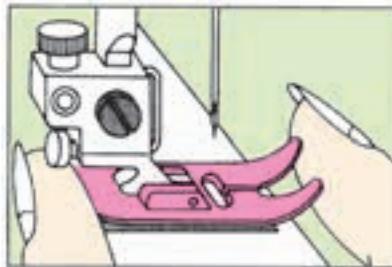
تصویر ۱-۵۹

دکمه‌ی قرمز را در پشت پایه فشار دهید تا پایه آزاد شود (تصویر ۱-۵۹).



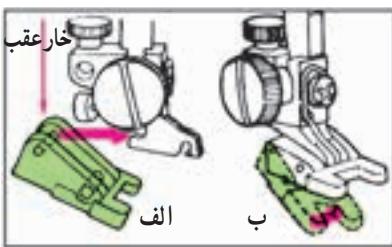
تصویر ۱-۶۰

دکمه‌ی قرمز را فشار دهید. خار پایه دوشاخ را زیر شکاف پایه قرار دهید (تصویر ۱-۶۰).



تصویر ۱-۶۱

پایه دوشاخ را توسط بازوی بالابند آهسته پایین بیاورید. خار داخل پایه چفت می‌شود (تصویر ۱-۶۱).



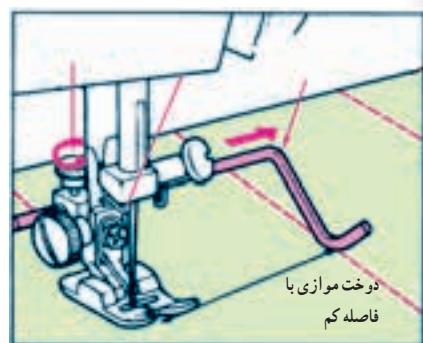
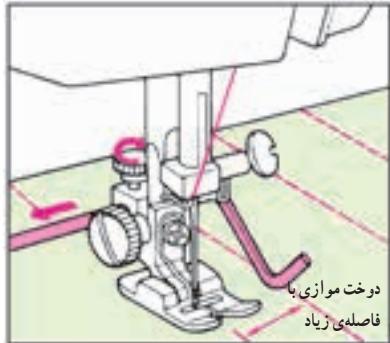
تصویر ۱-۶۲

پایه را کج کنید و خار عقب را در جای خود قرار دهید (تصویر ۱-۶۲-الف).

قسمت جلوی پایه را به طرف بالا فشار دهید تا پایه محکم شود (تصویر ۱-۶۲-ب).

## انواع پایه ماشین های دوخت

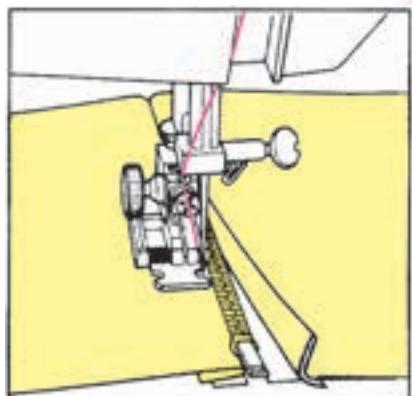
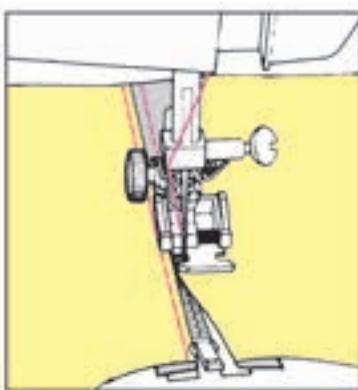
### اتصال بازوی پنه دوزی (دوخت مستقیم)



► بهتر است در موقع دوخت زیگزاگ های موازی نیز از بازوی پنه دوزی استفاده کنید (تصویر ۶۴-۱).

► پیچ تنظیم پنه دوزی را شل کنید. بازوی پنه دوزی (دوخت مستقیم) را در جای خود قرار دهید و تنظیم کنید. پیچ را محکم نمایید و شروع به دوخت کنید.  
بازوی پنه دوزی از روی دوخت قبلی عبور می کند (تصویر ۶۳-۱).

### دوخت زیپ

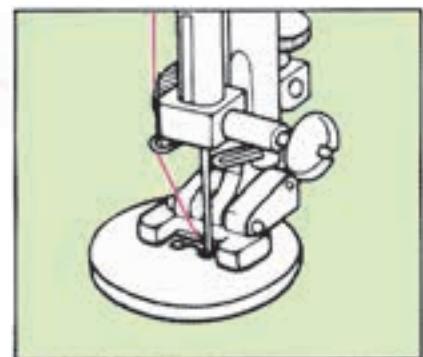


► برای دوخت سمت راست زیپ، پایه دوخت باید سمت راست سوزن قرار گیرد (تصویر ۶۶-۱).

► پایه دوخت مخصوص دوخت زیپ را وصل کنید. برای دوختن سمت چپ زیپ، پایه دوخت باید سمت چپ سوزن قرار گیرد. توجه کنید که سوزن به دندانه های زیپ برخورد نکند؛ زیرا ممکن است سوزن کند شود یا بشکند (تصویر ۶۵-۱).

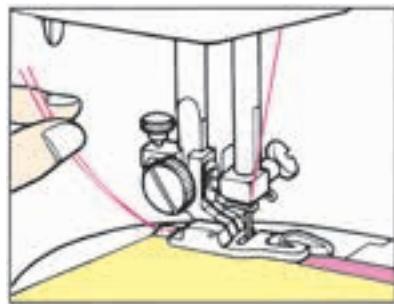
### دوخت دکمه

► پایه دوخت مخصوص دکمه دوزی را وصل کنید. درجه زیگزاگ را تنظیم نمایید. دکمه را روی پارچه قرار دهید به طوری که سوراخ چپ زیر سوزن قرار گیرد. سپس پایه را پایین بیاورید، توپی ماشین دوخت را با کمک دست مختصراً حرکت دهید و اطمینان حاصل کنید که سوزن به طور دقیق از مرکز سوراخ دکمه عبور نماید. سپس با ملاحت رُوی پدال پایی فشار آورید. انتهای هر دو نخ را از پشت نگهدارید و آن را در حدود ۶ تا ۸ بخیه بدوزید (تصویر ۶۷-۱).

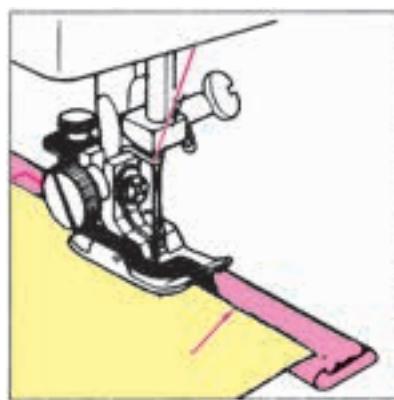


پیمانه مهارتی: توانایی کار با انواع  
ماشین دوخت  
شماره شناسایی: ۱-۴/۲/۴۱/۹۱ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴ و ۸۸

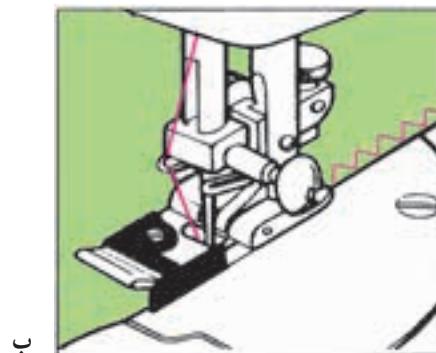
استاندارد مهارت: نازکدوزی زنانه (درجه ۲)  
دوخت  
شماره شناسایی: ۲/۴/۹۱/۷-۹۱ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴



قسمت تاخورده را از داخل شکاف پایه عبور دهید و پایه را پایین بیاورید.  
یک بخیه بدوزید سپس نخ ماسوره و سوزن را به طرف عقب بکشید و به دوختن  
ادامه دهید (تصویر ۱-۶۸-ب).

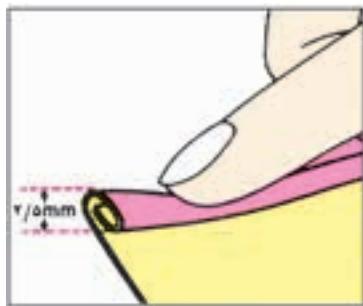


پارچه را مطابق شکل «تا» نمایید، پارچه را زیر پایه قرار دهید و لبه پارچه‌ی  
«تا» شده را برای لبدادن، در سمت چپ راهنمای پارچه قرار دهید (تصویر  
۱-۶۹-ب).



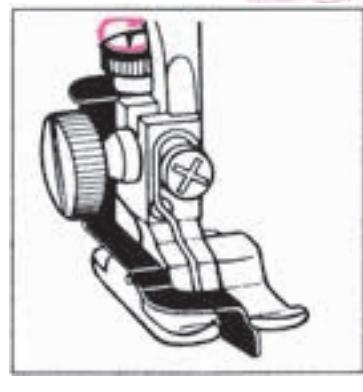
پارچه را آهسته در موقع دوخت از زیر پایه عبور دهید (تصویر ۱-۷۰-ب).

## لبه دوزی (پیچ زل)



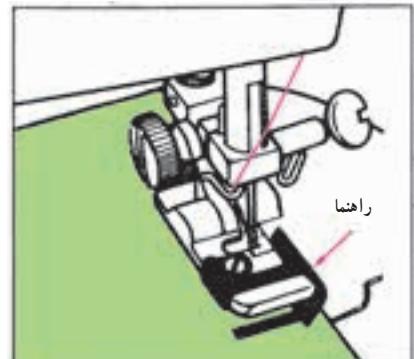
پارچه را در حدود  $2/5$  میلی‌متر و به طول  $6$  سانتی‌متر «تا» کنید  
(تصویر ۱-۶۸-الف).

## پس دوزی (دوخت نامرئی)



پایه‌ی پس دوزی را روی ماشین دوخت نصب کنید (تصویر ۱-۶۹-الف).

## پالندوزی



نخ سوزن و ماسوره را به سمت عقب پایه ببرید. لبه پارچه را نزدیک  
راهنمای پایه قرار دهید و دوخت کنید (تصویر ۱-۷۰-الف).

## پایه‌های دیگر ماشین دوزت



▲ پایه‌ی مخصوص تکه‌دوزی  
(تصویر ۱-۷۳).



▲ پایه‌ی مخصوص چسبن‌دادن  
(تصویر ۱-۷۲).



▲ پایه‌ی تفلون مخصوص دوزت  
بارچه‌های پلاستیکی یا جیر (تصویر ۱-۷۱).



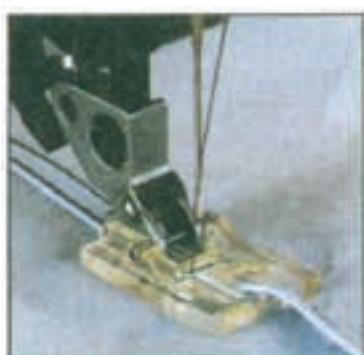
▲ پایه‌ی مخصوص حاشیه دوزی  
(تصویر ۱-۷۶).



▲ پایه‌ی مخصوص چشم‌دهی برای  
ترین لباس (تصویر ۱-۷۵).



▲ پایه‌ی لبه‌های بافته شده مخصوص  
بارچه بافتی (تصویر ۱-۷۴).



▲ پایه‌ی مخصوص درزهای لباس جین  
(تصویر ۱-۷۹).



▲ پایه و دستگاه مخصوص لبه‌دوزی  
(نوار ارب) (تصویر ۱-۷۸).



▲ پایه‌ی مخصوص قیطان دوزی یک  
شاخه (تصویر ۱-۷۷).

استاندارد مهارت: نازکدوزی زنانه (درجه ۲)

پیمانه مهارتی: توانایی کار با انواع ماشین دوخت

شماره شناسایی: ۸۸۷\_۹۱/۴۱/۲/۴

شماره شناسایی: ۸۸۷\_۹۱/۴۱/۲/۴



پایه‌ی مخصوص لبدوزی (تصویر ۸۲-۱).



پایه‌ی مخصوص دوخت شبه قالی (تصویر ۸۱-۱).



پایه‌ی مخصوص قبطان‌دوزی پهن (تصویر ۸۰-۱).

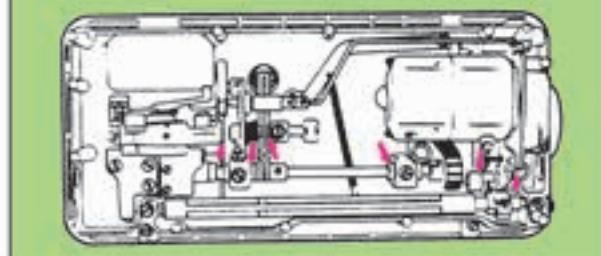
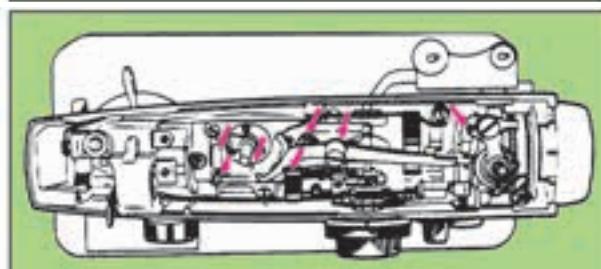
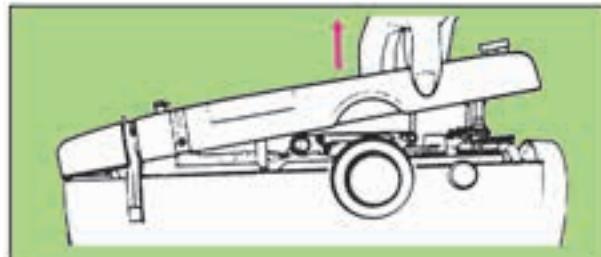
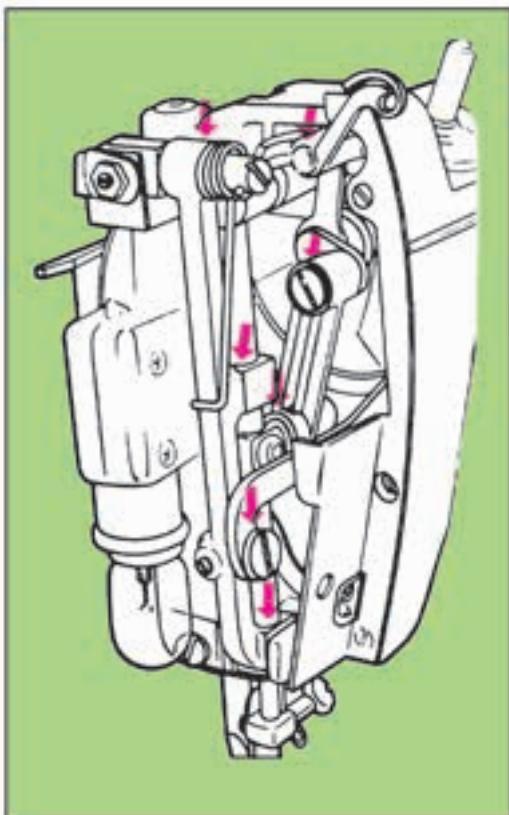


تصاویر ۸۳-۱

**احتیاط:**  
دو شاخه اصلی را از پریز برق بیرون بکشید.

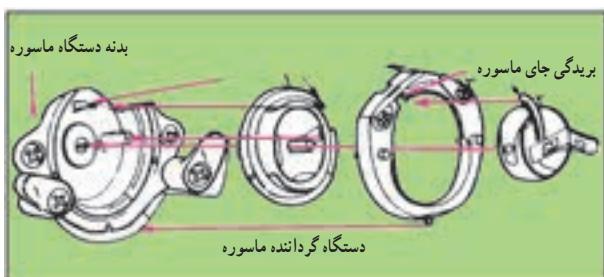
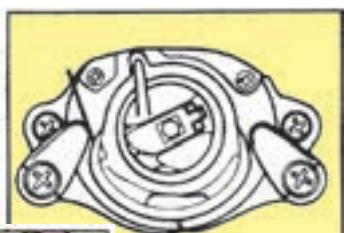
## روغن کاری ماشین دوخت

نقاطی که باید روغن زده شود.

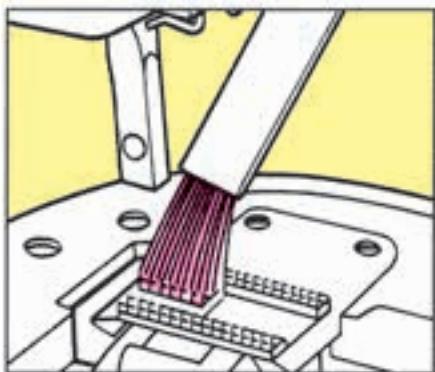


نقاط زیر ماشین دوخت که باید روغن زده شود (تصاویر ۸۴-۱).

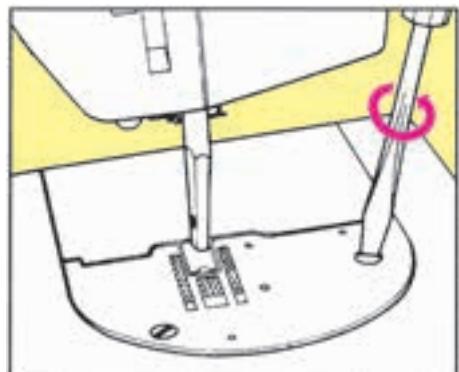
**پیاده و سوار کردن دستگاه ماسوره**  
پایه را بالا بیاورید. توپی را به طرف خود بچرخانید تا این که میله سوزن در بالاترین وضعیت خود قرار گیرد. اهرم ها را از روی قاب ماکو به عقب ببرید (تصویر ۸۴-۱).



نقاطی که روی صفحه سوزن باید روغن زده شود (تصویر ۸۵-۱).

**احتیاط:****دو شاخه اصلی را از پریز برق بیرون بکشید.**

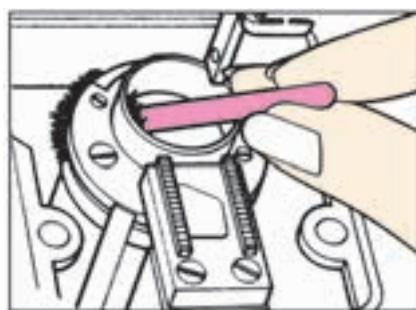
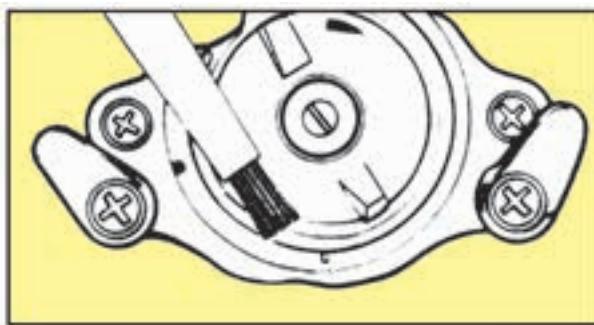
ب



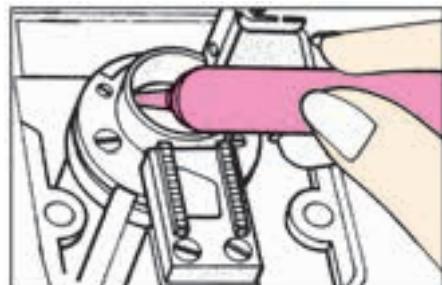
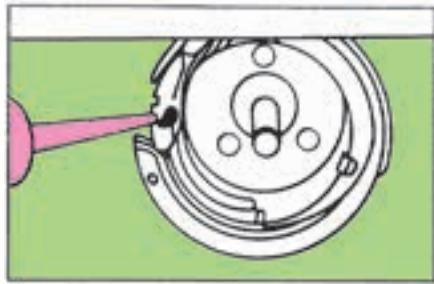
الف

▶ پریزهای انباشته شده روی دندانه کار پیش بر را با یک برس تمیز کنید. صفحه‌ی سوزن را دوباره در جای خود نصب کنید (تصویر ۸۶-۱-ب).

▶ برای این که دوخت نرم و مطمئن داشته باشد لازم است که همیشه دندانه‌ای کار پیش بر تمیز باشد. سوزن و بایه را بیرون بیاورید. برای پیاده کردن صفحه سوزن، پیچ‌های آن را بیچ‌گوشتی باز کنید (تصویر ۸۶-۱-الف).

**شکل ۸۷-۱- دو مدل مختلف از بدنی دستگاه ماسوره**

▶ پس از بیرون آوردن حلقه‌ی نگهدارنده و قاب ماکو، با یک بُرس کوچک طرف داخل کار پیش بر را پاک کنید. سپس نخ و بُز روی تمام قسمت‌های قاب ماکو را با یک کنه‌ی آغشته به روغن، به آرامی تمیز کنید (تصویر ۸۷-۱).

**شکل ۸۸-۱- دو مدل مختلف از بدنی دستگاه ماسوره**

▶ پس از هر ۱۵ تا ۲۰ ساعت کار با ماشین‌های دوخت، قطرهای روغن در محل گردش قلاب بریزید (تصویر ۸۸-۱).

### جدول ۳-۱ عیوب ماشین دوخت و علل آن

رفع عیب	علت	عیب
از نخ مناسب استفاده کنید. کشش نخ را تنظیم کنید. سوزن را تعویض کنید. نخ را عوض کنید. فر را تعویض کنید. سوزن را به درستی جا بیندازید. تعویض کنید.	سوزن به درستی نخ نمی‌شود. کشش نخ فوقانی خیلی سفت است. سوزن اشکال دارد، خم یا کند شده است. نخ برای سوزن مناسب نیست. فرن درجه کشش نخ شکسته است. سوزن به درستی جا نیافردا است. صفحه‌ی سوزن یا قاب ماکو یا پایه صدمه دیده است.	نخ سوزن پاره می‌شود
MASOORAH RA DRISTI BEYGHID. AN RA DRISTI UBUR DEHID.	NEX MASOORAH BE DILYL BD BEYGHIDEH SHDEN GIBR MI KEND. NEX MASOORAH AZ ZIBR FERN MAKOU UBUR NOKERDEH AST.	NEX MASOORAH PAREH MI SHOD
SOZEN RA BE DRISTI TABAT KEND. TEWUISS KEND. OWUS KEND.	SOZEN BE DRISTI DR MIEL SOZEN TABAT NESHDE AST. SOZEN XM YA KEND SHDE AST. SOZEN KEHNE SHDE AST.	DWXT BIROON MI MANDE
TEWUISS KEND. SOZEN RA DQFQA TABAT KEND. AZ SOZEN ANDAZEH MANSAB ESTAFADA KEND. PARCHEH RA NOKSHID.	SOZEN XM SHDE AST. SOZEN DQFQA DR JAI HOD NEST. PARCHEH XILYI PASHKIM YA SFT AST. PARCHEH RA MI SHKSID.	SOZEN MI SHKND
TRAYEHE YI TENTZIM KSSH NEX SOZEN W NEX MASOORAH RA DR KTAB RAHENMA MATELAHE KEND. SOZEN RA BE TROW KAMAL NEX KEND YA MASOORAH RA BE DRISTI BEYGHID. JEDOL ANDAZEH NEX W SOZEN RA BYBINID. FERN RA TEWUISS KEND.	KSSH NEX BE DRISTI TENTZIM NEST. SOZEN YA MASOORAH BE DQT NEX NESHDE AST. SOZEN YA NEX BRAYI PARCHEH MANSAB NEST. FERN DRJHE KSSH NEX BE DRISTI KAR NM KEND.	NEX HLFCHAI MI SHOD
TRAYEHE YI TENTZIM KSSH NEX SOZEN W NEX MASOORAH RA DR AIN KTAB BKHANID.	KSSH NEX XILYI SFT AST. FASHAR PAIYE XILYI ZIYAD AST.	BXYHE JMM YI CHROWK MI SHOD
AZ NEX HAI ULALI ESTAFADA KEND. NEX MASOORAH RA BRKG DANID.	NEX SOZEN W MASOORAH AZ KIFYET HAI PAIBIN AST. MASOORAH NAHEMWAR BEYGHIDEH SHDE AST.	DWXT HAI BI QAUDEH
NHOOHE YI ROUGN KARAI RA DR AIN KTAB BKHANID. NHOOHE YI TIMIZ KRDEN MAKOU W QAB MAKOU RA DR AIN KTAB BKHANID.	MASHIN HAI DWXT BE ROUGN KARAI NIYAZ DARD. GIRD W GBAR W NEX DR QAB MAKOU GIBR KRDH AST.	MASHIN HAI DWXT RAHHT W BWDUN CHDA KAR NM KND
MASHIN DWXT RA TIMIZ KEND W MJDAD BA ROUGN AULAH ROUGN KARAI KEND.	ROUGN NAMANASB BE KAR RFTHE YA MASHIN HAI DWXT KND SHDE AST. KSSH TSMEH XILYI SFT AST.	
KSSH TSMEH RA SHL KEND.		

## احتیاط ▲

### نکات مهم اینی

- هنجام استفاده از ماشین های دوخت برقی، لازم است به مراقبت های مهم اینی زیر توجه کنید:
- \* وقتی ماشین دوخت در حال استفاده نیست نباید دوشاخه‌ی آن در پریز برق باشد. حتماً پس از اتمام کار دوشاخه را از پریز خارج کنید.
- \* هنگام بالا و پایین رفتن سوزن، کاملاً مواضع باشید؛ به طوری که هنگام دوخت به ماشین دوخت توجه کنید.
- \* هیچ شیء سنگینی روی پدال ماشین دوخت قرار ندهید؛ زیرا، چرخ به طور غیر ارادی به کار می‌افتد و ممکن است پدال یا موتور بسوزد.
- \* وقتی برای اولین بار از ماشین دوخت استفاده می‌کنید، یک تکه پارچه‌ی باطله، زیر پایه‌ی دوخت آن قرار دهید و ماشین دوخت را بدون نخ، چند دقیقه به کار اندازید. چنان‌چه روغنی از آن نشت کرد، آن را پاک کنید.
- \* اگر سیم یا دوشاخه‌ی ماشین دوخت خراب است از آن استفاده نکنید. اگر ماشین دوخت خوب کار نمی‌کند، اگر زمین خورده یا صدمه دیده یا در آب افتاده است، هرگز از آن استفاده نکنید و برای آزمایش، تعمیر یا رفع اشکالات مکانیکی یا فنی به نزدیک ترین نمایندگی مجاز یا مرکز سرویس مراجعه نمایید.
- \* زمانی که جریان هوا به راحتی داخل ماشین دوخت نمی‌شود، هرگز از ماشین دوخت استفاده نکنید. مجازی ورود هوا به داخل ماشین دوخت و پدال را از تجمع پرز، گرد و غبار و تکه‌های پارچه، باز و پاکیزه نگه دارد.
- \* هیچ گونه مایع یا شیئی را درون روزنه‌ها قرار ندهید.
- \* برای بیرون آوردن دوشاخه از پریز، سیم را نکشید؛ دوشاخه را با انگشت بگیرید و بیرون بیاورید.
- \* انگشتان را از تمام قطعات متحرک دور نگذارید، به خصوص مواضع انگشتان خود در اطراف سوزن باشید.
- \* از سوزن خم شده استفاده نکنید.
- \* هنگام دوخت، پارچه را فشار ندهید یا نکشید.
- \* هنگام نخ کردن سوزن، تهییض سوزن، نخ کردن یا تعویض ماسوره، تعویض پایه یا کارهای دیگر، ابتدا کلید اصلی ماشین دوخت را خاموش کنید.
- \* قبل از تعویض لامپ، دوشاخه را از برق بیرون بیاورید و لامپ ۱۵ وات دیگری جایگزین آن کنید.



خودآزمایی نظری



- ۱- برای رولت کردن و علامت گذاری روی الگوها و جهت جلوگیری از خراشیدن سطح میز از چه وسیله‌ای باید استفاده نمود؟

  - ۲- نام دیگر سوزن سرسوخته چیست؟
  - ۳- نام دیگر سوزن سه گوش ..... است.
  - ۴- برای قرقره ابریشمی سوزن شماره ..... شارپ مناسب است.
  - ۵- کش قیطانی باریک برای ..... پارچه به کار می‌رود.
  - ۶- قرقره نایلونی برای دوخت پارچه‌هایی که الیاف آن ..... است، استفاده می‌شود.
  - ۷- ابریشم تاییده برای دوخت ..... استفاده می‌شود.
  - ۸- نام دیگر ماشین دوخت پاکدوزی چیست؟
  - ۹- ماشین دوخت مادگی دوز مخصوص دوخت ..... برای کت، شلوار و پالتو و انواع لباس است.
  - ۱۰- ماشین‌های دوخت همه کاره‌ی خانگی چه توانایی‌هایی دارند؟
  - ۱۱- چرا هنگام کار کردن با اورلوك برای بریدن نخ از قیچی استفاده می‌شود؟
  - ۱۲- کار درجه‌ی تنظیم طول دوخت چیست؟

الف - طول بخیه

ب - پهنهای بخیه

پ - طول بخیه یا زیگزاگ

ت - پهنهای بخیه و زیگزاگ

۱۳- معمولاً کشش نخ توسط ..... تنظیم می‌شود.

الف - کشش نخ ماسوره

ب - درجه‌ی کشش نخ

پ - درجه‌ی تنظیم دوخت

ت - توبی

۱۴- در موقع دوخت مستقیم و زیگزاگ‌های موازی بهتر است از ..... استفاده کنید.

الف - بازوی پنهان دوزی

ب - پایه‌ی حاشیه دوزی

پ - پایه‌ی لبه دوزی

ت - پایه‌ی قیطان دوزی

## خودآزمایی عملی

- ۱- مراحل راه اندازی ماشین دوخت (همه کاره خانگی و راسته دوز) را انجام دهید.
- ۲- چند نمونه دوخت مستقیم، زیگزاگ و شکسته را با فواصل مختلف روی کاغذ بدون استفاده از نخ انجام دهید. سپس همین عمل را روی پارچه با نخ کردن ماشین دوخت انجام دهید.
- ۳- روی پارچه  $15 \times 15$  سانتی متر در هر  $2/5$  سانتی متر با تنظیم درجه طول دوخت و درجه پهنهای زیگزاگ، دوخت ساده و زیگزاگ را انجام دهید.
- ۴- پایه های مختلف ماشین دوخت را عوض کنید و با هر کدام کار نمایید.
- ۵- ماشین دوخت همه کاره خانگی و ساده را روغن کاری کنید



## پاسخنامه خودآزمایی نظری

- ۱- از یک ورقه‌ی ضخیم مقوا استفاده می‌شود.
- ۲- سرسیاه (استرچ)
- ۳- نوک تیغه‌ای
- ۴- چیرکشی
- ۵- مصنوعی
- ۶- جادکمه
- ۷- سردوزی یا اورلوك
- ۸- جادکمه‌دوز
- ۹- می‌تواند گلدوزی، پاکدوزی، جادکمه و دوخت‌های تزیینی را انجام دهد.
- ۱۰- زیرا اگر نخ داخل چرخ پاره شود، نخ کردن مجدد آن وقت‌گیر است.
- ۱۱- پ
- ۱۲- ب
- ۱۳- الف
- ۱۴-